

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ
ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳು

ಆರೋಮರ್ ರೆವೀ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಐಐಹೆಸ್, | 8 ಏಪ್ರಿಲ್ 2020

ವಿಭಾಗ I: ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ದೇಶವ್ಯಾಪಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳಿವೆ:

- ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು/ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕು? (ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿ)
- ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಆದ್ಯತೆಯ ಯಾವ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬಹುದು? (II ರಿಂದ IV ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ತುರ್ತು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು (Evidence-Based Risk Management) ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಸಹ ಇದು ನೆರವಾಗಬಲ್ಲದು – ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕೋವಿಡ್-19ನ ಸಂಯೋಜಿತ ಅಪಾಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ

ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಬೀತಾದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಈ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಳವಾದ ಜಿಐಎಸ್ ಆಧಾರಿತ ಕೋವಿಡ್-19ನ ಸಂಯೋಜಿತ ಅಪಾಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ದೈನಂದಿನ ನವೀಕರಣವು ಬಹುಶಃ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರಿತ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಇಂದಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಇದರ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ದತ್ತಾಂಶವು ದೊರೆತಾಗ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ತಿಳಿದಂತಹ ಅಪಾಯದ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಒಡ್ಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯತೆಯ ಎರಡು ಉಪ-ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು, ಕೆಳಕಂಡ ಬದಲಿ ಸೂಚಕದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು:

1. ಒಡ್ಡುವಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Exposure Index)

- I. ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆ (ವ್ಯಕ್ತಿ 1 / ಚದರ ಕಿ.ಮೀ)
- II. ನಗರೀಕರಣ (ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ %)
- III. ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಕರಣ ಅಥವಾ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವ್ಯ/ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕೋವಿಡ್-19 ಪ್ರಕರಣಗಳು (ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕರಣಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ¹)
- IV. ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಕೋವಿಡ್-19 ಪಾಸಿಟಿವ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು (ವರದಿಯಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ¹)
- V. ಕೋವಿಡ್-19 ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾವುಗಳು (ವರದಿಯಾದ ಸಾವುಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ¹)

2. ದುರ್ಬಲತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Vulnerability Index)

- a. 60 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಖರಾವಾರು (ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ %¹)
- b. ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಇತ್ತೀಚಿನ ಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಸ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಾವುಗಳು / 1000 ಜೀವಂತ ಜನನಗಳು)
- c. ಬಿಪಿಎಲ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ% (ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಖರಾವಾರು %¹)
- d. ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೈಕಿ ವಲಸಿಗರ ಶೇಖರಾವಾರು % (ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಖರಾವಾರು %¹)

¹ ಜನಗಣತಿ 2011 ರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂದಾಜು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು / ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು / ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಂತರ ಮೂರು ದುರ್ಬಲತೆ ಮತ್ತು ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಗಳಾದ (ಕಡಿಮೆ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ) ಒಂಬತ್ತು ಅಪಾಯ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು - ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾದ ಕೋಷ್ಟಕ 3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತವನ್ನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1: ಸಂಯೋಜಿತ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಅಪಾಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು/ಸ್ಥಳಗಳ ಸೂಚಿತ ವರ್ಗೀಕರಣ				
ದುರ್ಬಲತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ	ಅಧಿಕ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಹಂತಹಂತದ ಸ್ಲೋಡೌನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ	ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ	ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ
	ಮಧ್ಯಮ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಹಂತಹಂತದ ಸ್ಲೋಡೌನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಹಂತಹಂತದ ಸ್ಲೋಡೌನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ	ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ
	ಕಡಿಮೆ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಹಂತಹಂತದ ಸ್ಲೋಡೌನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣಾವಲಿವೊಂದಿಗೆ ಹಂತಹಂತದ ಸ್ಲೋಡೌನ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ
		ಕಡಿಮೆ	ಮಧ್ಯಮ	ಅಧಿಕ
ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Exposure Index)				

ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕೋವಿಡ್-19ನ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ದೌರ್ಬಲ್ಯತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಕಡಿತವು (Vulnerability Index) ಸೀಮಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದು ಕೇವಲ ವಲಸಿಗರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು, ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಜೀವನೋಪಾಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸೀಮಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಕೋವಿಡ್-19ರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚೇತರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಪ್ಯಾಕೇಜ್/ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಮಧ್ಯಮ-ಅವಧಿಯ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗುವುದು.

ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗಬಲ್ಲವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ (Monitoring Exposure & Vulnerability)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗಬಲ್ಲವರ ದೈನಂದಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು (~ 725) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ (~ 500) ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಬ್ಲಾಕ್ / ನಗರ ವಾರ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚನಾಫಲಕಗಳಲ್ಲಿ (Dashboard) ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸುಧಾರಿತ ಕಣ್ಗಾವಲು ದತ್ತಾಂಶವು (Advanced Surveillance Data) ದೇಶದ (ಸುಮಾರು 6.5 ಲಕ್ಷ) ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ನೆರೆಹೊರೆಗಳಿಗೆ (8,000 ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ) ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Response Capacity)

ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಎರಡೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ಭಾರತವು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ ಬಲಪಡಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಒಡ್ಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಹಾಗೂ ಯೋಜಿಸಲು, ಸೂಚಕ ಬಹುಆಯಾಮದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (Index of Response Capacity) ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಹುದು. ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯು, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಒಡ್ಡುವಿಕೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ವಿಳಂಬಿತ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Index of Response Capacity)

- ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವೃತ್ತಿಪರರ ಲಭ್ಯತೆ (ವೈದ್ಯರು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ⁴)
- ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ + ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳು (ಹಾಸಿಗೆಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ⁴)
- ನಡೆಸಲಾದ ಕೋವಿಡ್-19 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು (ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ⁴)
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ + ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೆಂಟಿಲೇಟರ್‌ಗಳು (ವರದಿಯಾದ ವೆಂಟಿಲೇಟರ್‌ಗಳು / ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ⁴)
- ಪಡಿತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ತಲಾವಾರು ಬಿಡುಗಡೆ (ತಲಾವಾರು ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಸಮಾನ)
- ವಿತರಿಸಲಾದ ತಲಾವಾರು ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ (ರೂ. / ಜನಸಂಖ್ಯೆ⁴)

ವಿಭಾಗ II: ತುರ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳು/ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಮೂರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗುಂಪುಗಳ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ (ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳು) ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಂಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 10 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ (ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ) ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಭೌಗೋಳಿಕ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ಅನುಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೇಗವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಂದಾಳತ್ವದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಿಂದ ಸ್ಲೋಡೌನ್, ಸ್ಲೋಡೌನ್ ನಿಂದ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ ಸದೃಢತೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ರೂಪುರೇಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯೇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ವಿಭಾಗ IIIರಲ್ಲಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸವಿವರವಾದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

I. ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜನೆ

- ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ
- ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತುರ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ
- ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ತುರ್ತು ಸಂವಹನ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ
- ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ

II. ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

- ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ, ಎಟಿಎಮ್ ಹಾಗೂ ಖಜಾಂಚಿ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರದ ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ಉದ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ನ ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ

III. ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

- ಆರೋಗ್ಯ ಕಣ್ಗಾವಲು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ (ತಪಾಸಣೆ), ಪರೀಕ್ಷೆ, ಹಾಗೂ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ (ಸಂಪರ್ಕತಡೆ) ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ಕೋವಿಡ್-19ಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆರೈಕೆಯ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ಕೋವಿಡ್-19ಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ರಕ್ಷಣೆ
- ಇತರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು, ಎನ್‌ಸಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಔಷಧೀಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳ ಸರಬರಾಜು ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.

IV. ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳು

- ಸುಸ್ಥಿರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಸುಸ್ಥಿರ ಇಂಧನ ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ICT) ಸೇವೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ಸುಸ್ಥಿರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ

V. ಹಸಿವು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ವಸ್ತು-ರೂಪದ/ನಗದುರಹಿತ ನೆರವಿನ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ, ಮೀನು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಿಕೆ
- ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
- ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.

VI. ಬಡತನ, ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ

- ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು, ಪಿಂಚಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ನೆರವಿನ ಹೆಚ್ಚಳದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ
- ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವವರ ರಕ್ಷಣೆ
- ವಲಸಿಗ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಮತ್ತದರ ರಕ್ಷಣೆ

e. ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ

VII. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

- ರೈಲು, ಲಾರಿ, ವಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಹಡಗು ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ರೈಲು, ಬಸ್ ಹಾಗೂ ದೋಣಿಯ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ನಗರದಲ್ಲಿನ ಸಾರಿಗೆಯ (ರೈಲು, ಮೆಟ್ರೋ ಹಾಗೂ ಬಸ್) ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ನಗರದಲ್ಲಿನ ಖಾಸಗಿ ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಮಾನಯಾನದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.

VIII. ವಿತರಣಾ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ

- ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣಾ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
- ಗೋದಾಮುಗಳು ಹಾಗೂ ಶೀತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ/ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
- ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆ.

IX. (ಕಟ್ಟಡ) ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಸತಿ

- ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.

X. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

- ಶಾಲಾ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕೋಷ್ಟಕ 1: ತುರ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಲವತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳು/ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು: ಸೂಚಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಭಾವ್ಯ ಬದಲಾವಣೆ/ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮಗಳು	ಸೂಚಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಾನಮಾನ		ಸೂಚಕ ಬದಲಾವಣೆ/ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು						
		ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ	ರಾಜ್ಯಗಳು	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಾಳತ್ವ				ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಾಳತ್ವ		
				I	II	III	IV	V	VI	VII
ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜನೆ										
1	ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
2	ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↑
3	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↓	↓	↓	↘	→		↓	↘	→
4	ಪಾಲುದಾರ ಹಾಗೂ ಪೌರ ಸಮಾಜ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ		↘					↘	→	→
5	ತುರ್ತು ಸಂವಹನ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಲಪುವುದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ	↗	→	↗	↗	↗	↗	→	↗	↑
6	ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↘	↘	↘	↘	→		↘	→	↗
ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್										
7	ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಎಟಿಎಮ್ ಹಾಗೂ	↘	↘	→	↗	↗		→	→	↑

	ಖಜಾಂಚಿ ಸೇವೆಗಳು									
8	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರದ ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ	↘		↗	↗	↗		↗	↗	↑
9	ಉದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ನ ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ	↘		↗	↗	↗	→	→	↗	↑
ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು										
10	ಆರೋಗ್ಯ ಕಣ್ಣಾವಲು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ (ತಪಾಸಣೆ), ಪರೀಕ್ಷೆ, ಹಾಗೂ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ (ಸಂಪರ್ಕತಡೆ) ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ	↗	→	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↑
11	ಕೋವಿಡ್-19ಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆರೈಕೆಯ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ		→					→	→	↑
12	ಕೋವಿಡ್-19ಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ರಕ್ಷಣೆ		→					→	↗	↗
13	ಇತರ	↘	↘	↘	→	↗		↘	→	↗

15	ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ವಸ್ತು-ರೂಪದ/ನಗದೇತರ ನೆರವಿನ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ	→	→	↗	↗	↗		↗	↗	↑
16	ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ, ಮೀನು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↘	↘	→	↗	↗		→	→	↗
17	ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಬ್ಬಿ ಕೊಯ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ	→	→	↗	↗	↗		↗	↗	↗
18	ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರದ ಸಚೇತನಗೊಳಿಸುವಿಕೆ	→	→	↗	↗	↗		↗	↗	↗
19	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	→	→	→	→	→		→	→	→
20	ಎನ್‌ಟಿಎಫ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.	↓	↓	↓	↘	→		↓	↘	→
ಬಡತನ, ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ										
18	ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ, ಪಿಂಚಣಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ನೆರವಿನ ಹೆಚ್ಚಳದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ	→	→	↗	↗	↗		↗	↗	↑

19	ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ	→	→	↗	↗	↗		↗	↗	↑
20	ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ಷಣೆ	↓	↓	→	→	↗		→	→	↗
21	ವಲಿಸಿಗ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಮತ್ತದರ ರಕ್ಷಣೆ	↓	↓	→	→	↗		→	→	↗
22	ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಮತ್ತದರ ರಕ್ಷಣೆ	↓	↓	→	→	↗		→	→	↗
ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು										
28	ರೈಲು, ಲಾರಿ, ವಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಹಡಗು ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯ ಮರು ಸ್ಥಾಪನೆ & ವಿಸ್ತರಣೆ	↓	↓	→	→	↗	↗	↓	→	↗
29	ರೈಲು, ಬಸ್ & ದೋಣಿಯ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↓	↓	↓	↓	→		↓	→	↗
30	ನಗರ ಸಾರಿಗೆ (ರೈಲು, ಮೆಟ್ರೋ ಬಸ್)		↓	↓	↓	→		↓	→	↗

	ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ									
31	ನಗರದಲ್ಲಿನ ಖಾಸಗಿ ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ		↓	↓	↓	→		↓	↘	↗
32	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನಯಾನ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↓		↓	↓	→	↗			
ವಿತರಣಾ ಸರಪಳಿಗಳು										
34	ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣಾ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ		↘					→	↗	↑
33	ಗೋದಾಮುಗಳು ಹಾಗೂ ಶೀತ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ		↘					↘	→	↗
35	ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆ	→	↘	↗	↗	↗		→	↗	↑
(ಕಟ್ಟಡ) ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಸತಿ										
39	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ.	↓	↓	↓	↘	↗		↓	↘	↗
ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು										
40	ಶಾಲಾ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	↓	↓	↓		→		↓	↘	↗

	ವಿವರಣೆ: ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಲಾಂಚ್‌ಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು	ಪರಿವರ್ತನೆ/ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿವರಣೆಗಳು
I	ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಮುಂದುವರಿಕೆ (ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ
II	ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಾಗೂ ಸರಕು ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಲಾಕ್ ಡೌನ್	ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ
III	ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಾಗೂ ಸರಕು ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ	ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆ
IV	ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಹಂತಹಂತದ ಪುನರಾರಂಭ	ಸ್ಕ್ವೇಡ್‌ಡೌನ್
V	ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಲಾಕ್ ಡೌನ್	ಲಾಕ್ ಡೌನ್
VI	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಾಗೂ ಸರಕು ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ಭಾಷಶಃ ಲಾಕ್ ಡೌನ್	
VII	ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಾಗೂ ಸರಕು ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಪುನರಾರಂಭ	

ಆದ್ಯತಾ ಪರಿಶೀಲನಾಪಟ್ಟಿ: ಆರೋಗ್ಯ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು

ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಮುಂದುವರೆದ ಆರೋಗ್ಯದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳ ವಿಶಾಲ ಪರಿಶೀಲನಾಪಟ್ಟಿ ಆಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ, ಅವುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅನುಕ್ರಮ (Sequencing) ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೇಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಡುವೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು.

ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (Delegated Response Planning), ಅನುಸರಣೆ, ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಕೋವಿಡ್-19ನ ವ್ಯಾಪಕ ಹರಡುವಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೆಂಬಲ ಪ್ಯಾಕೇಜುಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನೂತನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರೀತಿಯ ನಗದುರಹಿತ ಹಾಗೂ ನಗದು ಅರ್ಹತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲದ ಸುತ್ತಲೂ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಅವಕಾಶವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ-ಸ್ನೇಹಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ, ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದೃಢತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರು, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರು ಮತ್ತು ಹಸಿದವರು, ವೃದ್ಧರು, ದುರ್ಬಲರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಡಕುಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವತ್ತ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಲಾಗುವುದು – ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ವಿಭಜನೆಯ ನಂತರ ದೇಶವು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ತೊಂದರೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಸೂಚಕ ಮತ್ತು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು: ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ನಿಯಮಿತವಾದ ಮರುಮಾಪನಾಂಕ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿದಿನ ಹಾಗೂ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಪನಾಂಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಗಳ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, 29 ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರಂದು ಪ್ರಸಾರವಾದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ಸಲಹೆಗೆ ಇದು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿರಲು ಯತ್ನ ಮಾಡದೆ, ಆದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ಗುಂಪುಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ, ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗೆ ಮೂರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ/ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ (ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಸೇವೆಗಳು **ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ**) ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಎಂಟು ಗುಂಪುಗಳಾದ್ಯಂತ, 10 ಆದ್ಯತೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ (ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ) ಗುಂಪುಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ/ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಹಲವಾರು ಸರಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಪೂರಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ವಿಭಾಗ III ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕೋಷ್ಟಕ Iರಲ್ಲಿ, ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೇಶವಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಯ ರೂಪರೇಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶವ್ಯಾಪಿ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಿಂದ ಹಂತಹಂತದ ಬದಲಾವಣೆ/ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಯೋಜಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಆದ್ಯತೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅದು ನಂತರ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಐದು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು/ಬದಲಾವಣೆಗಳು (ಹಾಗೂ ಕೋಷ್ಟಕ Iರಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಚಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಬಾಕ್ಸ್ Iರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ)

1.	[ಸೇವೆಗಳ] ಲಾಕ್ ಡೌನ್	↓
2.	[ಸೇವೆಗಳ] ಸ್ಲೋ ಡೌನ್	↘
3.	[ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಪೂರ್ವದ ಸೇವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ] ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆ	→
4.	ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ [ಸೇವೆಗಳು]	↗
5.	[ಸೇವೆಗಳ] ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ	↑

ಸಾರಾಂಶ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಓದುವ ವಿಧಾನ

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕೋಷ್ಟಕವು 10 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗುಂಪುಗಳಾದ್ಯಂತ 40 ಸಂಭಾವ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ, ಮೂರು ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಗಳು/ಗುಂಪುಗಳ (ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಸೇವೆಗಳು) ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಅಂದರೆ, ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ತಕ್ಷಣದ ಆದ್ಯತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 10 ಆದ್ಯತೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು (ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುವುದು) ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

15 ಏಪ್ರಿಲ್ 2020ರ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಏಳು ಸೂಚಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ನಿರಂತರ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ (ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ಚಲನವಲನ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು/ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು) - ಇದರಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಳವಡಿಕೆ (ನೆರೆಹೊರೆ, ಗ್ರಾಮ, ವಾರ್ಡ್, ಬ್ಲಾಕ್, ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಜ್ಯ), ಅನುಕ್ರಮ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ವೇಗದ ಮಾಪನಾಂಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಬಾಕ್ಸ್ 2: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಏಳು ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಂಭಾವ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

- ವಿಸ್ತೃತ ಸಮಯದವರೆಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಮುಂದುವರಿಕೆ: ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ²
- ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಾಗೂ ಸರಕು ಸಂಚಾರದ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಚಲನವಲನದ ಭಾಗಶಃ ಲಾಕ್ ಡೌನ್: ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ
- ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಾಗೂ ಸರಕು ಸಂಚಾರದ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಚಲನವಲನದ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಪುನರಾರಂಭ
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಹಂತಹಂತದ ಪುನರಾರಂಭ⁴

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನ ಮುಂದುವರಿಕೆ: ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಾಗೂ ಸರಕು ಸಂಚಾರದ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಚಲನವಲನದ ಭಾಗಶಃ ಲಾಕ್ ಡೌನ್: ಅರ್ಥಿಕ

2 ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ಉದಾ. ಕೃಷಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ)

3 ರೈಲು ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ದೋಣಿ/ಹಡಗು

4.ನಿಯೋಜಿತ ಬಂದರುಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಹಾಗೂ ಬಹುಶಃ ಭೂಗಡಿಗಳು

ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಗಳು, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉತ್ತಮ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ (ಉದಾ. ರೈಲ್ವೆ, ವಿಮಾನಯಾನ ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳು) ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಸೂಚಕ ಸನ್ನಿವೇಶ/ದೃಶ್ಯವಳಿ I ರಿಂದ IVರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಪರಿಗಣಿತ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಕೋವಿಡ್-19ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅಪಾಯಕಾರಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹದಗೆಟ್ಟರೆ, ಆಯ್ದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ಗೆ ಮರಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ, ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸನ್ನಿವೇಶ V ರಿಂದ VII ಕುರಿತಂತೆ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಬೇಕು - ಇದು ಸಂಬಂಧಿತ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು / ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. 21 ದಿನಗಳ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನೈಜ ಸಮಯದ ದತ್ತಾಂಶ ಹಾಗೂ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಲವತ್ತು ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ (ಉದಾ., ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನವು ಕೇಂದ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿದೆ. ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ, ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಸೂಚಕಗಳ ಗುಂಪಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಗುಂಪು, ಅವುಗಳ ಅನುಕ್ರಮ, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ವೇಗವನ್ನು, ಹೆಚ್ಚು ಸದೃಢ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ/ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ, ಯೋಜಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ವಿಭಾಗ III: ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಲವತ್ತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ವಿಚಾರಗಳು

I. ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ

1. **ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ:** ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರು, ವೃದ್ಧರು, ಬಡವರು, ದುರ್ಬಲರು, ವಲಸಿಗರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಹಾಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯ/ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಪರ್ಕತಡೆಯನ್ನು/ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಅನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಬೆಂಬಲದ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ/ಪರಿವರ್ತನೆಯ ನಂತರದ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ; ಅಪರಾಧ, ಸಭೆ ಸೇರುವುದು, ಸಾರಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಹಾಗೂ ದಟ್ಟಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು.
2. **ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ:** ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಹಾಗೂ ತ್ವರಿತ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಲೈನ್ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಹಾಟ್ ಸ್ಪಾಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಜಿಐಎಸ್ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ತುರ್ತು ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ನಾಗರಿಕ, ಪಾಲುದಾರ ಮತ್ತು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಬೆಂಬಲ ಹಾಟ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಹರಿವುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕು.
3. **ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:** ಆದ್ಯತೆಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಂತಹಂತದ

ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ. ಬದ್ಲಾವಣೆಯ/ಪರಿವರ್ತನೆಯ ನಂತರದ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆಯ ಏರಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಆವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಜೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

4. ಪಾಲುದಾರ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ: ಕೋವಿಡ್-19 ಹಾಗೂ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ಪುನಶ್ಚೇತನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ (ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು).
5. ತುರ್ತು ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಲಪುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ: ವೃತ್ತಿಪರರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ತಂಡವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ, ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮುದ್ರಣ, ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ದೈನಂದಿನ / ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ತುರ್ತು ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು, ದೂರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ, ಹಾಗೂ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಲು, ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಲಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.
6. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಪ್ರಸರಣದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಂತಹಂತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.

II. ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

7. **ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್, ಎಟಿಎಂ ಮತ್ತು ಖಜಾನೆ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ:** ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ, ವರ್ಧಿತ ಪಿಂಚಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿತರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ; ಹಾಗೂ, ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ನಗದು ಪೂರೈಕೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾದರೆ, ಅದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಜಿಲ್ಲೆ / ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹ ನಾಗರಿಕರ ಡಿಜಿಟಲ್ / ವಿಸ್ತೃತ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದ-ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.
8. **ವಿಶೇಷ ಹಣಕಾಸು ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ:** ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥೂಲ-ವಿತ್ತೀಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ರಚಿಸುವುದು. ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು: ಅಂದರೆ, ಹಸಿವು, ಜೀವನೋಪಾಯದ ನಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದ ಬಡತನ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲತೆ, ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಲಭ್ಯತೆ, ಉದ್ಯಮಗಳ ದಿವಾಳಿತನ, ಉಹಾಪೋಹಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಸರಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಾಸಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಮರುಮಾಪನಾಂಕ ನಿರ್ಣಯದೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು.
9. **ಉದ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಲದ (Debt Support & Credit Package) ತಲುಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವರ್ಧನೆ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ರಚಿಸುವುದು, ಇದನ್ನು ರೈತರು, ವಲಸಿಗರು, ಸ್ವಂತ ಖಾತೆ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ಆತಿಥ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೇವೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಡಿಜಿಟಲ್ / ವಿಸ್ತೃತ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಜೋಡಣೆ ಮಾಡುವುದು.

III. ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

10. **ಆರೋಗ್ಯ ಕಣ್ಗಾವಲು (Health Surveillance), ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್-19 ತಪಾಸಣೆ (Screening), ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪರ್ಕತಡೆಯ/ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸೇವೆಗಳು:** ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೇಸ್ ಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ನೆರೆಹೊರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳು/ಗ್ರಾಮಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಣ್ಗಾವಲು, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹಾಗೂ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅತೀ ಗಂಭೀರ ಕೇಸ್ ಗಳು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಅದರ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹಾಗೂ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದು.
11. **ಕೋವಿಡ್-19ಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ಆರೈಕೆಯನ್ನು (Critical Care) ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅತಿ ಗಂಭೀರ ಕೇಸ್ ಗಳ/ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದಿಢೀರ್ ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ತೀವ್ರತೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಸೇವಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಗುರಿ.
12. **ಕೋವಿಡ್-19ಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ರಕ್ಷಣೆ:** ಕಣ್ಗಾವಲು ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ಆರೈಕೆಯ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯದಂತಹ ಅಗತ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
13. **ಇತರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ದುರ್ಬಲ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಹಾಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ (ಉದಾ. ಹೃದ್ರೋಗ) ಹಾಗೂ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು (ಉದಾ. ಮಲೇರಿಯಾ ಮತ್ತು ಕ್ಷಯ) ನಿಭಾಯಿಸುವತ್ತ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
14. **ಔಷಧೀಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ:** ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಧನಗಳು (ಪಿಪಿಇ), ಪರೀಕ್ಷೆ, ಗಂಭೀರ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳು, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ 12-18 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವ ಸೂಕ್ತ ಲಸಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಔಷಧಗಳು. ಜೊತೆಗೆ, ಇತರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಔಷಧಗಳು ಹಾಗೂ ಸರಬರಾಜು.

IV. ಮೂಲ ಸೇವೆಗಳು

15. **ಸ್ಥಿರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಗೃಹ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು, ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ವೇಗದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿತರಣಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು.
16. **ಸ್ಥಿರ ಇಂಧನ ಪೂರೈಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಹಾಗೂ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ, ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಾಹನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ದಾಸ್ತಾನುಗಳ (ಡೀಸೆಲ್, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ ಹಾಗೂ ಸಿ.ಎನ್.ಜಿ.); ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ (ಉದಾ. ಮೊಬೈಲ್ ಟವರ್‌ಗಳು, ಟೆಲಿಕಾಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು) ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ/ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು (Captive Power Supply); ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಗೋದಾಮುಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಡ್ ಚೈನ್ ಗಳು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ.
17. **ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೇವೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ:** ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಫೋನ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಟಿವಿ, ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ಒಡನಾಟ/ಸಂಪರ್ಕ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ಬಲ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (ಉದಾ. ವಲಸಿಗರು) ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು

ಸಹಾಯವಾಣಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಣ್ಣ-ಪ್ರಮಾಣದ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.

18. **ಸ್ಥಿರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು. ನೀರು ಕೊರತೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಆಧಾರಿತ ಅಥವಾ ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಪೂರೈಕೆ. ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಪೂರೈಕೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸ್ಥಿರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು.
19. **ಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:** ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿಸಲು, ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮರುಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ. ಕೋವಿಡ್-19ಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಮುಂಚೂಣಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆ.

V. ಹಸಿವು, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

20. **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತು ನಗದುರಹಿತ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದು:** ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು, ದೈನಂದಿನ ಚಲನವಲನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ನಗದುರಹಿತ ನೆರವು (ಉದಾ. ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್) ತಲುಪಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯವ್ಯಶ್ಯಕ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧರು, ದುರ್ಬಲರು ಹಾಗೂ ದೂರಗಾಮಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಸರಬರಾಜಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ. ಪಿಡಿಎಸ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲಭ್ಯತೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಪಿಡಿಎಸ್ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳ ತುರ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ.
21. **ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ, ಮೀನು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:** ತರಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು, ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೀನು, ಅವುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ವಿತರಣೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಹಾಗೂ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೋಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರಪಳಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದು; ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸೂಕ್ತ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ತುರ್ತು ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು (Emergency Feeding Programmes).
22. **ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂಗಾರಿನ (Rabi) ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲ.** ಸೂಕ್ತವಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯಕ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 2020 ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬಂಪರ್ ಹಿಂಗಾರಿನ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲ.
23. **ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದು:** ಕೊಯ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಳಗೆ (ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಚಲನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದು). ಕೋವಿಡ್-19 ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ, ತಪಾಸಣೆ, ಕಣ್ಣಾವಲು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ರೈಲು ಮತ್ತು ಬಸ್ ಎರಡರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ (ಹೇರಲಾಗುವ) ಅತಿಯಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭೂರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ದೂಡಬಹುದು.
24. **ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:** ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ನಿರಂತರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಾರಿನ ಬೆಳೆ ಬಿತ್ತನೆ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ವರ್ಧಿತ ಸಾಲ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು

ಅಂತರ್ಜಲ ಆಧಾರಿತ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸೇವೆಗಳು.

25. ಪೀಠೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳಲ್ಲದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಅರಣ್ಯ-ವಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ-ಅವಲಂಬಿತ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸಲು, ಬಡತನ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಗತಿಕತೆಗೆ ಅವುಗಳು ಒಳಗಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.

VI. ಬಡತನ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ

26. ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ, ವರ್ಧಿತ ಪಿಂಚಣಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಳ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ವಿತ್ತೀಯ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನೇರ-ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಬೆಂಬಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಬಡವರು, ವೃದ್ಧರು ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ನೇರವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಿ.

27. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಖಾತರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿ: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂರಕಗೊಂಡ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬದಲಾದ ನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯವರೆಗಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು, ಜೀವನೋಪಾಯ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಖಾತರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ.

28. ಕಾರ್ಮಿಕರ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ: ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಲಸಿಗರು ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವವರ, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಬೆಂಬಲ, ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಸಮಯದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ (Debt Moratoria) ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ. ಕಠಿಣ ಕೂಲಿಯ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು (Labour Intensive Informal Livelihoods), ಅತಿಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಔಪಚಾರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಸರಪಳಿಗಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (Preferential Procurement). ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಧನ. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಪೂರೈಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮುಂಚೂಣಿಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗಾಗಿ (Near-Frontline Workers) ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಕ್ರಮಗಳು.

29. ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ: ತಲುಪಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಸಾಗಣೆ/ಪ್ರಯಾಣ ಸಮಯ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ) ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ,

30. ದುರ್ಬಲ ಗುಂಪುಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ: ಉದಾ. ನಿರ್ಗತಿಕರು, ವೃದ್ಧರು, ಖೈದಿಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಲಚೇತನರು, ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಧಿತ ಪಿಂಚಣಿ, ಮನೆಗೆ ಸಾಮಾನು ವಿತರಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ, ತುರ್ತು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ, ನಗದೇತರ ನೆರವು, ಆದ್ಯತೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು.

VII. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

31. **ರೈಲು, ಲಾರಿ, ವಾಯುಯಾನ ಹಾಗೂ ಹಡಗಿನ ಮೂಲಕ ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ:** ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಚಲನೆ, ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯತಾಂತ್ರಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನಂತರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ನಂತರ ಎಲ್ಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು. ರೈಲು ಅಥವಾ ರೋ-ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳಂತಹ

ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥ, ಕಡಿಮೆ-ಇಂಗಾಲದ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು.

32. ರೈಲು, ಬಸ್ ಹಾಗೂ ದೋಣಿ ಮೂಲಕ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಣೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:

ಪ್ರಸರಣ ಮಾದರಿಗಳು, ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯತ್ತ ದೈನಂದಿನ ಗಮನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾರಿಗೆಯ ಹಂತಹಂತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ. ಕೋವಿಡ್-19 ಉಲ್ಬಣವು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ, ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರವಾಸಗಳು, ಸರಿಯಾದ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆ, ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲವಾದ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳು ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು (Modal Shift) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು.

33. ನಗರದ ಆಂತರಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ (ರೈಲು, ಮೆಟ್ರೋ ಹಾಗೂ ಬಸ್) ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ: ಕೋವಿಡ್-19 ಉಲ್ಬಣವು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ, ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರವಾಸಗಳು, ಸರಿಯಾದ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆ, ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲವಾದ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳು ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು (Modal Shift) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು.

34. ನಗರದ ಆಂತರಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಾರಿಗೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಾರಿಗೆಯ ಹಂತಹಂತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಜೊತೆಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಸಕ್ರಿಯ ಸಾರಿಗೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಮೂಲಕ, ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಅವಧಿಯ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಅಪಘಾತದ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣದ (ಇಳಿಕೆಯ) ಲಾಭಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸೈಕಲ್ ಗಳಂತಹ ಸಕ್ರಿಯ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಿದ್ಧತೆ.

35. ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಾಯು ಯಾನದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಇದನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ತಂದ ಕೋವಿಡ್-19ರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಿರಬಹುದಾದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೈಗೊಂಡ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಪಾಸಣೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು, ಜೊತೆಗೆ, ದೇಶೀಯ ವಿಮಾನಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಚರಣೆಗಳು.

VIII. ಸರಬರಾಜು ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವರ್ಧಿಸುವುದು

36. ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ: ವಿತರಣಾ ಹಾಗೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರಪಳಿಗಳಾದ್ಯಂತ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಜೀವನಾಧಾರ ಸೇವೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ-ಔಪಚಾರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು. ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ, ಲಾಕ್ ಡೌನ್-ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸರಪಳಿಗಳ ಶೀಘ್ರ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ಇರುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು. ಈ ವಲಯದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಇದು 'ಗಿಗ್ ಎಕನಾಮಿ' (Gig Economy - ಖಾಯಂ ಕೆಲಸದ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕೆಲಸ ಇರುವ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ) ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿರಬಹುದು.

37. ಗೋದಾಮುಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಡ್ ಚೈನ್ ಸೇವೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಸೂಕ್ತ ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ, ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ, ಪಿಡಿಎಸ್, ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚೇತರಿಕೆಗೆ

ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು. ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ (ಉದಾ. ಪಿಡಿಎಸ್ ಸೇವೆಗಳು) ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿ, ಸುಧಾರಿಸಲು ಇದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿರಬಹುದು.

38. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ: ಉದಾ. ಔಷಧಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸರಬರಾಜು, ಆಹಾರ, ಬೇಯಿಸಿದ ಆಹಾರ, ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಸಂಯೋಜಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಇದು ಆಧಾರವಾಗಬಹುದು. ನಿರ್ದೇಶಿತ ಹೂಡಿಕೆ ಹರಿವುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸುಧಾರಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಹಾಗೂ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನುರಿತ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.

IX. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವಸತಿ

39. ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ: ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಉತ್ತೇಜನದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಹಂತ ಹಂತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉಚ್ಚಾಟನೆ/ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವಿಕೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯ ಸುಭದ್ರತೆ, ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಎಂಐ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಡೆ (Moratoria) ಹಾಗೂ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವಲಸಿಗ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬೆಂಬಲ.

X. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

40. ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ: ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರವೇಶದ ಔಪಚಾರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು) ಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಹಂತ ಹಂತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ.

ವಿಭಾಗ IV: ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ/ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಕೋವಿಡ್-19 ಪ್ರಸರಣ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಪರಿವರ್ತನೆ/ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಹಂತಹಂತದ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ? ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ? ಅಧಿಕಾರ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ನಿಯೋಜನೆಯು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೇ?
2. ಮಧ್ಯಮ-ಅವಧಿಯ (12-18 ತಿಂಗಳು) ಚೇತರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
3. ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು, ಸಾಲ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ (Credit package) ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಇದು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶೇಷ ನೆರವು, ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತದೆಯೇ?
4. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ/ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆಗಳು, ಕೋವಿಡ್-19 ಅನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಇತರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?
5. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳು, ಹಿಂಗಾರಿನ ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಪಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ? ಸೂಕ್ತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಚಾರ ಖಚಿತವಾಗಿದೆಯೇ?

6. ಪಿಡಿಎಸ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಗರೇತರ ಮತ್ತು ನೇರ ನಗರ ವರ್ಗಾವಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆಯೇ? ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಒಳಪಡುವಂತೆ (Near Universal Coverage) ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದೇ?
7. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದೇ? ಇವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ?
8. ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ? ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭದ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ (Contingency Plans) ಇದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ?
9. ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?
10. ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿಯಮಿತ / ತುರ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಆದೇಶಗಳು ಯಾವುವು? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಯಾರದು? ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ?
11. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಗೆ (District Control Room) ಹರಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಥವಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯು ರಾಜ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಗೆ ತಲಪುತ್ತಿದೆಯೇ/ಹರಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ?
12. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹರಿವಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭದ ಯೋಜನೆ (Contingency Plan) ಇದೆಯೇ? ಇದು ಬಡವರು ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲರು ಮತ್ತು ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ?
13. ನಾಗರಿಕರು, ಪಾಲುದಾರರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೊಠಡಿಗಳಿಗೆ (State Situation Rooms) ತುರ್ತು ಸಂವಹನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸಂವಹನದ ಮಾರ್ಗಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?
14. ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಪಾಲುದಾರರಿಗಾಗಿ ತಲಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ/ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಲು/ನಿವಾರಿಸಲು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲು ಇದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ?
15. ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ, ಈ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರುಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು, ಅಥವಾ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (Cross-Border Logistics Arrangements) ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು?
16. ಸರಕು / ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಗತ್ಯ / ಬೇಡಿಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಲಿದೆ? ಯಾವ ಅವರ್ತನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮರುಪೂರಣದ ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದು? ಇದರ ಹೊಣೆಗಾರರಾದ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ /ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು?
17. ಪ್ರಮುಖ ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಎಲ್ಲಿವೆ? ಅವುಗಳ ಮರುಪೂರಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು/ವಿನಂತಿಸಬಹುದು? ಬೃಹತ್ ದಾಸ್ತಾನುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?
18. ಸರಬರಾಜು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ? ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಯಾವಾಗ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು? ಯಾರ ಅಧಿಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ?
19. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು, ಈ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆಯೇ?
20. ನಾಗರಿಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು, ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಅರೆಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭದ ಯೋಜನೆಯು ಇದೆಯೇ?

ಭಾರತೀಯ ಮಾನವ ವಸಾಹತುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್)

ಭಾರತೀಯ ಮಾನವ ವಸಾಹತುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್/IIHS) ಭಾರತೀಯ ವಸಾಹತುಗಳ ಸಮಾನ, ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಬದ್ಧವಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ವಸಾಹತುಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರೀಕರಣದ ನಡುವಿನ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಅರೆಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ಸಲಹಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರೀಕರಣದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವತ್ತ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದು ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ನ ಮೂಲ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ/ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಶಕ್ತಿ, ವಸತಿ, ಇಂಧನ, ಭೂ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆ, ಹವಾಮಾನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣೆಯಂತಹ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಆರೋಮರ್ ರವೀ

ಆರೋಮರ್ ರವೀ ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್‌ನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಐಐಟಿ-ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಶಾಲೆಯ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದು, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಆಡಳಿತ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು, ಹಾಗೂ ನಗರೀಕರಣದಲ್ಲಿ 35 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವಿ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೃತ್ತಿಪರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ಐದು ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಹತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಭೂಕಂಪ, ಚಂಡಮಾರುತ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ತಂಡಗಳ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2008ರಿಂದ ಇವರು ಯು.ಎನ್.ಡಿ.ಡಿ.ಆರ್.ನ (UNDDR) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹಾ ಗುಂಪಿನ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅದರ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಜಾಗತಿಕ ಅಪಾಯ ಮಾಪನ ತಂಡದ ಭಾಗವೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಶೃಂಗ ಸಭೆ 2019ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ವಿಪತ್ತು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ (CDRI) ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ಆರೋಮರ್ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅವರಣ

197/36, 2ನೆಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಸದಾಶಿವನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 080. India.

ದೂ : +91 80 6760 6666 | ಫಾಕ್ಸ್ : +91 80 2361 6814

ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ಚೆನ್ನೈ

ಮಹಡಿ 7A, ಚೈತನ್ಯ ಎಕ್ಸಾಟೆರಾ, 24/51 ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣ ರಸ್ತೆ, ಟಿ.ನಗರ್ ಚೆನ್ನೈ

600 017 ಭಾರತ. ಟಿ: +91 44 6630 5500/6555

ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ದೆಹಲಿ

803 ಸೂರ್ಯಕಿರಣ್, 19 ಕಸ್ತೂರ್ಬಾ ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಗ, ನವದೆಹಲಿ 110 001. ಭಾರತ. ಟಿ: +91

11 4360 2798 | ಫಾಕ್ಸ್ : +91 11 2332 0477

ಐಐಎಚ್‌ಎಸ್ ಮುಂಬಯಿ

ಪ್ಲಾಟ್ ಸಂ..2, ಪೂರ್ಣಮಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಪಟೇಲ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, 20-ಸಿ, ನೇಪಯನ್ ಸೀ ರಸ್ತೆ ಮುಂಬಯಿ

400 006. India. ಟಿ: +91 22 6525 3874

www.iihs.co.in